

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Plein 2
2511 CR Den Haag

Afschrift aan de Voorzitter van de Eerste Kamer
der Staten-Generaal
Binnenhof 22
2513 AA Den Haag

Datum 29 april 2009

Ons kenmerk D/2009006003

Onderwerp Onderzoek TNO beschermingsmiddelen tegen bijten, spugen en schreeuwen bij uitzettingen

Naar aanleiding van vragen van de vaste commissie voor Defensie over het rapport van de Commissie van Toezicht Uitzettingen Koninklijke Marechaussee, verder Commissie Zaal (Tweede Kamer, vergaderjaar 2007–2008, 30 176, nr. 10), heb ik toegezegd de Kamer te informeren over het onderzoek naar een adequate reactie op schreeuwen, spugen en bijten door vreemdelingen tijdens hun uitzetting. Hierbij informeer ik u, mede namens de Staatssecretaris van Justitie, over de resultaten van dat onderzoek.

Door de Commandant van de Koninklijke Marechaussee is TNO (Defensie en Veiligheid) verzocht een onderzoek uit te voeren met als doel één of meer geschikt(e) hulpmiddel(en) te vinden die escorts van de Koninklijke Marechaussee beschermen tegen schreeuwen, spugen en bijten en tevens een humane behandeling van de te escorteren vreemdeling waarborgt. De conclusie van TNO luidt dat er geen middelen gevonden zijn die optimaal beschermen en die aan alle gestelde criteria voldoen.

In het onderzoek van TNO zijn bestaande, commercieel verkrijgbare, producten geïnterpreteerd. TNO heeft deze producten getoetst aan de hand van vier criteria: vrije ademhaling en (bloed)circulatie, snelle verwijderbaarheid, humane uitstraling en comfort. TNO heeft 12 mogelijke middelen geïdentificeerd: transparant masker, flexibel half masker, hard half masker, hoofdkap, kinband, nekkraag, zachte helm, blinddoek, drogeren, mondtape, kussen op het gezicht en mondprop. Van een

Defensie

aantal middelen staat op voorhand vast dat deze niet gebruikt mogen worden omdat de vrije ademhaling of (bloed)circulatie beïnvloed wordt en omdat wet- en regelgeving gebruik uitsluit.

TNO heeft van alle middelen een berekening gemaakt in hoeverre deze effectief zijn en in hoeverre ze voldoen aan de criteria. Van de resterende bruikbare middelen zijn het transparant masker, flexibel half masker en hard half masker het meest effectief gebleken. De eerste twee voldoen beter aan de criteria dan de derde. Het flexibel half masker is duidelijk zichtbaar voor de bemanning en passagiers en heeft daarom geen humane uitstraling. Het transparant masker beschermt binnen de gestelde criteria het best tegen schreeuwen, spugen en bijten.

In 2007 heb ik u geïnformeerd over de maatregelen die zijn genomen om het uitzettingsproces verder te verbeteren (Tweede Kamer, vergaderjaar 2006–2007, 30 176, nr. 9). Desondanks is er sprake van een relatieve toename van het aantal keren dat vreemdelingen zich 'met succes' verzetten. Om die reden zie ik, gelet op de bescherming van de escorts, een noodzaak toch een beschermingsmiddel te gaan gebruiken, waarbij de ademhaling is gewaarborgd maar dat wel een belemmering vormt voor spugen, bijten en schreeuwen. Ik ben dan ook voornemens in een pilot praktijkervaring op te doen met het gebruik van een transparant gelaatsscherm. De Commissie Integraal Toezicht op Terugkeer (CITT) wordt verzocht toezicht te houden op de pilot.

DE MINISTER VAN DEFENSIE

E. van Middelkoop